

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Адреса: The Provincial Library, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

РІК X. Ч. 98 (1151). ВІСНОК, 21. СЕРПНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, AUGUST 21st, 1928. No. 98 (1151). VOL. X.

НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТИ БУДОВИ ВОЄННОГО КОРАБЛЯ.

БЕРЛІН, 17. серпня. — Рішення німецького уряду збудувати новий військовий корабель викликало сильний спротив Комуністичної Партії, яка зажадала переведення референдуму (всенародного голосування) над цією справою.
Минулого тижня соціалістичний кабінет Мілера переголошував розпочати будову воєнного корабля, який займає місце перестарілої "Прусії".
Після такого рішення посланці були протестували. Кабінет Мілера несподівано перевів ухвалу, щоб не здобути собі підтримку народної й католицької партій. Соціалістична партія рішуче виступила проти будови воєнних кораблів із своєї передвиборчої кампанії.
Після перемоги соціал-демокра-

тів у виборах і сформування кабінету Мілера розпочалися торги за підтримку народної й католицької партій, які остаточно привели до одобрення плану будови воєнного корабля. Делегати обох партій, хоч члени кабінету Мілера, відмовилися підтримати уряд.
Домагання комуністами референдуму зробило справу будови кружляючим політичним питанням першої ваги і вважають, що Комуністична Партія легко може змобілізувати 10 проц. виборців, що є потрібне для одобрення референдуму.
Таке всенародне голосування було б другим в історії німецької республіки. Першим був референдум у червні 1926 року над вивласненням Гогенцолернів.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ВТРАТИЛА ГОЛОСИ В КОРИСТЬ КОМУНІСТІВ.

АБЕРДІН, Шотландія, 17-го серпня. — Партія Праці затримала свій мандат в Норт Абердин у вчерашніх доповнюючих виборах, спричинених смертю Френка Роза, бувшого робітничого міністра. На його місце послом зібрав вибраний капітан Веджвуд Бен, кандидат Партії Праці.
Капітан Бен дістав 10,646 голосів. Інші кандидати дістали таке число голосів: консерватист д-р Лора Сендмен — 4,696; комуніст Ейткен Форгесон — 2,618; ліберал Дж. Р. Рутерфорд — 2,337.
Капітан Бен був перше ліберальним послом. Він вступив до Партії Праці минулого року.
ЛОНДОН, 18. серпня. — Під час доповнючих виборів в Абердині, де було чотирох кандидатів, подано 1,500 менше

голосів, як під час загальних виборів, коли йшла боротьба тільки між робітничим і консервативним кандидатами. Злучене число голосів лейбористів і комуністів в четвер було майже те саме, що кандидата Партії Праці в загальних виборах.
Злучене число голосів консерватистів і ліберала в четвер було на 1,500 менше, як консервативного кандидата в загальних виборах.
Аналіза виказує, що Партія Праці втратила голоси в користь Комуністичної Партії, а ліберали й консерватисти втратили голоси наслідком того, що деякі їхні сторонники не пішли до голосування, не бачучи надії на виграну. Ліберальна партія ужається дуже побитою через те, що її кандидат дістав менше голосів як комуніст.

ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ВИЌЗДОМ БРИТІЙЦІВ ДО КАНАДИ.

ГЛЕЗГОВ, Шотландія, 18-го серпня. — Робітничий посол Джан Вітлі заявив тут на мітингу, що заохочувати людей до виїзду в Канаду до різниці в зарплаті, що надзвичайно жорстоким ділом. Він сказав, що через п'ять місяців такої роботи зовсім нема в Канаді з огляду на клімат.
"Якби люди тільки пам'ятали", сказав він, "що Канада має всього дев'ять мільйонів населення, вони тоді увійли б собі, з якими труднощами приходиться там стрічати новоприбулим".
Люди, що виїхали до Канади

з індустриального Ленаркшайру, сказав Вітлі, виїхали лише в той цілі, щоб бути експлуатованими, і "внебудь будуть безпомічними і без приятелів у нещедрій країні".
ПЕРША ПАРТІЯ БРИТІЙЦІВ ВЖЕ В КАНАДІ.
МОНТРЕАЛ, 18. серпня. — В дорозі до західних провінцій є сьогодні 278 робітників з Великої Британії, що прибули до Канади на живна. Є це перша партія з 8,500 робітників, що є вислані урядом Болдвина до Канади. Бритійські робітники прибули до Квебеку в п'ятницю.

ПЕРША МІЖНАРОДНЯ СПАРТАКІЯДА.

МОСКВА, 14. серпня. — Тут відкрилася вчерашня перша міжнародна Спартакіада при участі 50,000 атлетів, зібраних на Червоній площі.
Багато дівчат були вбрані в червоні атлетичні костюми. Велике зацікавлення викликали своїми національними костюмами спортсмени Кавказу, Туркменів, Узбеків та інших.
МОСКВА, 14-го серпня. — 50,000 фізкультурників, чолові-

ків та жінок з різних частин Радянського Союзу і багатьох інших країн, зібраних тут вчора на Червоній площі на відкриття Спартакіади. Є присутні спортсмени з робітничих спортивних організацій Німеччини, Франції, Чехословаччини та інших країн. Більшість цих організацій належить до Червоного Міжнародного Спортовиків. Спартакіада по-триває до 22. серпня.

Повстання Монголів проти манджурської влади

Кореспондент лондонської газети "Морнінг Пост" повідомляє з Харбіну, що Радянська Монголія вивісила війну Манджурії, однак в Москві заперечують цьому.

ХАРБІН, Манджурія, 17. серпня. — Сьогодні вибухло перше повстання Монголів проти манджурського уряду, коли монгольська кіннота заняла східно-китайську залізницю між Барімом а Унуруном.
Транс-сібирські експреси зістали заставовлені й кіннота понизила залізничні тори та телеграфічні сіті.

ХАРБІН, Манджурія, 17. серпня. — Поважні розрухи вибухли в західній частині провінції Гейлюнкіанг, у північній Манджурії, де живучі там Монголи домагуються незалежності. В сущіччю між Монголами а китайським панцирним поїздом згинуло 8 китайських жовнів.
Манджурський уряд вислав проти Монголів військо з Харбіну й Хайляру.
ЛОНДОН, 18. серпня. — Кореспондент "Морнінг Пост" депешує з Харбіну, що грізні розрухи в провінції Барга, в Манджурії, продовжуються. Крім монгольської кінноти, проти манджурського уряду повстало населення Барги.

повстанцями а військом уряду. Залізниця між Цаганом а Угунором знову була ушкоджена.
ЛОНДОН, 17. серпня. — Кореспондент "Морнінг Пост" повідомляє з Харбіну, що Радянська Монголія проголосила війну проти провінції Барга, яка не хотіла злучитися з Монголією. Сильний відділ монгольської кінноти увійшов до Барги і манджурський уряд негайно вислав військо проти Монголів.
МОСКВА, 17. серпня. — В ту-тешніх добре поінформованих кругах висмівають припущення, що Радянська Монголія має щонебудь спільного зі заняттями частини східно-китайської залізничі в Манджурії. Загально уважають, що заняття залізничі є лише вислідом злочинного повстання або організованого бандитизму.

Кореспонденти радянських газет в Харбіні кажуть сьогодні в своїх депешах, що японські й російські білогвардійські газети друкують повідомлення про концентрацію радянського війська в сусідстві Барги. Ці повідомлення тут заперечують.

ДЕ ОПИНІВСЯ НАРЕШТІ ДОКТОР ОЛЕКСАНДЕР СУШКО.

Найним читачам відомо, хто такий д-р. Олександр Сушко, що перед кількома роками переїхав у Канаді й опісля виїхав до Злучених Держав. Він був спроваджений до Канади греко-католицьким єпископом Будкою і редагував у Вінніпегу орган Будки "Канадійський Русин" (тепер "Канадійський Українець"). Опісля переїхав до пресбитерія і редагував їх орган "Ранок". Покинувши пресбитерія, став "соціалістом" і вступив до Української Соціал-Демократичної Партії, а навіть дописував до її органу "Робочого Народу". По якійсь часі показалося, що "не буде з білка молока", й українська робітничая організація викинула Сушка зі своїх рядів. Згодом "шановний доктор" показався перед єп. Будкою, вернувшись "на лоно греко-католицької церкви" і знову став на деякий час редактором "Канадійського Українця". В між-часі він займався "лікуванням" людей та їхніх кишень і нарешті так успішно повів свій бізнес, що мусів виречися своєї "лічниці" (згляду її забра-

ли в нього) і виїхав до Злучених Держав. Там мав стати справжнім лікарем і займався різними зделками, а навіть підлабузювався до українських робітничих організацій. Однак нічого з того не вишло і Сушко опинився — ану, спробуйте вгадати, де. Не вгадаєте. Читайте, що пише нам про це наш передплатник у Злучених Державах:
"Може цікавим буде для Вас, що знісний Вам д-р. Олександр де Сушко, який стояв колись в робітничій організації, а передує був правую рукою єп. Будки і християнських суспільників, змінив професію й народність і став "polskim księdzem narodowym", щоб відтепер служити для "naszej wspólnej matki ojczyzny, odrodzonej Polski, Polski Pilsudskiego, Hallera i Polskieh Legjonów".
"Про це пише сам Сушко в листі до д-ра. А. Т. Кібзея в Гемтрех, Міш. Вістка ця цілком правдива й тому можете поділитися нею з читачами". (Далі подає наш передплатник адресу Сушка, як "ksiądzą proborszesa" в Чикаго.)

ПРОЦЕС ПРОТИ 21,000 ЧЛЕНІВ КООПЕРАТИВІВ.

РЯШІВ, Польща, 7. серпня. — Польща за час свого існування всталилася великими процесами, але всетаки такого процесу, як тепер є в Ряшіві, певно світ не знає. Тут збанкрутувало кооперативне товариство "Нуза", а поставлені перед судом члени кооперативу склали по-важне число: 21,000. Для перевезення їх до Ряшєва треба було 12 поїзтів.
Суд відбувається під отвертим небом, для чого спеціально побудовано трибуну для суддів та лавки.

ПОДОРОЖ УКРАЇНСЬКОЇ КАПЕЛІ КОБЗАРІВ.

З України виїхала в гастрольну подорож 1-ша українська капеля кобзарів в складі 10 осіб до Поволжя, Уралу, Сибіру й Далекосхідного краю.
В репертуарі капелі українська народна, історична пісня, а також твори сучасних композиторів — Ревуцького, Богуславського, Козьцького. В цю подорож вперше в кобзарській капелі введено поділ інструментів на перші, другі й басові, а також пристосовано до кобзарської капелі інструментову музику.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

НЬЮ ЙОРК, 18. серпня. — Члени Всеамериканської Антиімперіалістичної Ліги влаштували сьогодні в ньюйорській пристані демонстрацію проти імперіалістичної політики Зауч. Держав. Нагодою до демонстрації послужив від'їзд державного секретаря Келого до Парижа, де має бути підписаний т. зв. антивоєнний пакт, якого ініціатором був Келог. Разом з американським державним секретарем відплив на тім самім кораблі з Нью Йорку канадійський прем'єр Мекензі Кінг, який має підписати договір в імені Канади.
Буржуазна новинарська агенція "Асошіейтед Прес" повідомляє, що демонстрація від-

булася 15 минут після відпливу корабля. Демонстранти прийшли з паякатами, захованими під ковтами або в паперових пакунках. Це длятого, щоб обдурити поліцію, яка була-б не допустила до відкритої демонстрації проти уряду.
Коли члени Антиімперіалістичної Ліги були вже в пристані, вони розгорнули свої паякати й почали демонструвати. Деякі написи звучали: "Руки геть від Нікарагви", "Геть з американським імперіалізмом", "Геть з фалшивим мирним договором Келого", "Заберіть моряків з Нікарагви".
Портова поліція розігнала демонстрантів, однак нікого не арештувала.

РАДЯНСЬКИЙ КОМСАР ОРАС ВІРИТЬ, ЩО АМУНДСЕН ЖИВЕ.

СТАВАНГЕР, Норвегія, 18-го серпня. — Комсар Орас з радянського ледокоду "Красін" вірить, що Рояльд Амундсен і п'ять його товаришів, які відлетіли з Тромоса в пошукуванні за експедицією Нобіле, на-ходяться при житті.
Орас каже, що капітан Гільбод і лейтнант Дітріхсен, два товариші Амундсена, були спостережувачами і в той час, коли вилетів їх аероплан, була гарна погода.
Радянський комсар вірить, що Амундсен полетів шукати за тою частиною експедиції, що полетіла з бальоном "Іта-

лія". Аероплан мав досить топлива, щоб долетіти до бальонової партії і повернути до Кінгс Бео. Однак треба пам'ятати, що на початку аероплан мусів летіти проти вітру, внаслідок чого зужито багато топлива.
Тому є можливим, каже Орас, що аероплан Амундсена, долетівши до бальонової партії, примушений був спуститися на долину через брак топлива. При тім міг ушкодитися апарат бездротного телеграфу, але помімо того, Орас вірить, аероплан долетів був до бальонової партії.

КОНГРЕС ПОЛЬСЬКИХ ЛЕГІОНЕРІВ ВІДБУВСЯ СПОКІЙНО.

БЕРЛІН, 13. серпня. — Як відомо, Литовці чекали нового нападу на Литву, подібного до нападу генерала Желіговського в 1919 р. Але на диво Польки захоувалися спокійно. Пилсудський, котрий спеціально приїхав на з'їзд, в своїй промові вихваляв легіонерів та підносив їх "заслуги" перед Польщею і вмисно не торкався зовнішньої та внутрішньої політики Польщі.
З'їзд скликано для святкування дня захоплення Вильни. Кореспонденти литовських газет одержали дозвіл на присутність на з'їзді і навіть зустріли неворуже відношення. Вчора з'їзд закінчився і легіонери розіхалися домів.

В зв'язку зі з'їздом польських легіонерів у Вильні, від якого сподівалися нападу на Литву, буржуазні газети приносять таку новину:
БЕРЛІН, 13. серпня. — Повідомяють, що Пилсудський, ідучи на з'їзд легіонерів до Вильни, був настроений дуже волюнчій й усі були здивовані, коли він змінив свій тон на з'їзді.
Оказується, що одночасно зі з'їздом у Вильні, на Балтійському морі відбувалися маневри радянської флотії, яка виїхала аж на лінію Мемеля. Страх перед більшовиками примусив Пилсудського говорити не те, що він думав.

УВАГА! ПРИХОДІТЬ НА МІТІНГ!

СТАРАНИМ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНОЧОЇ ЛІГИ У ВІННІПЕГУ ВІДБУДЕТЬСЯ В СЕРЕДУ, 22. СЕРПНЯ, В ГОД. 8-Й ВЕЧЕРОМ НА МАРНЕТ СКВЕЙР НАСОВІЙ МІТІНГ В ПАМ'ЯТЬ ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ СТРАЧЕННЯ САККА І ВАНЗЕТИ, СЛАВНИХ БОРШ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСЬ.
На цей мітинг запрошується всіх робітників і робітничі міста Вінніпегу й околиці.